महालेखापरीक्षकको वार्षिक प्रतिवेदन

२०७९

मिक्वाखोला गाउँपालिका

ताप्लेजुङ

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि (Vision)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय संस्था हुने ।

(Be Credible Institution in Promoting Accountability, Transparency and Integrity)

गन्तव्य (Mission)

देशमा स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने ।

(Provide Independent and Quality Audit Service to the Nation)

मूल्य मान्यता (Core Values)

स्वतन्त्रता	(Independence)
निष्ठा	(Integrity)
पारदर्शिता	(Transparency)
जवाफदेहिता	(Accountability)
व्यावसायिकता	(Professionalism)

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखा कानुनबमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्यसमेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ । उल्लिखित संवैधानिक तथा कानुनी व्यवस्था एंव नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमको आधारमा यस स्थानीय तहको २०७७/७८ को आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ।

स्रोत साधनको प्राप्ति र परिचालन सम्बन्धमा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिताका पक्षबाट विश्लेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रदान गर्नु तथा सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुर्‍याउनु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ ।लेखापरीक्षणमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानुनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा, कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जवाफदेहिता एवं पारदर्शिता, सेवा प्रवाहलगायतका विषयहरुको मूल्याङ्कन गरिएको छ ।

लेखापरीक्षणमा मूलतः आन्तरिक आय र राजस्व बाँडफाँटको प्रक्षेपण तथा स्रोत व्यवस्थापन, आय सङ्कलन, राजस्व छुट, बजेट अनुशासन, वर्षान्तको खर्च, खरिद व्यवस्थापन, अनुत्पादक तथा वितरणमुखी खर्च, योजना प्राथमिकीकरण, आयोजना छनोट, उपभोक्ता समितिबाट भएका निर्माण कार्य, दीर्घकालीन विकासका खाका तर्जुमालगायतका व्यहोरा औंल्याइएको छ ।

लेखापरीक्षणबाट स्थानीय तहमा आवश्यक अनुभवी र दक्ष जनशक्तिको कमी रहेको, सेवा प्रवाहमा अपेक्षित सुधार हुन नसकेको, स्रोत, साधन र सम्पत्तिको दुरुस्त अभिलेख नरहेको, सञ्चालित योजना, कार्यक्रम, सेवा प्रवाहको यथार्थ रुपले अभिलेख नराखेको, लेखाङ्कन तथा समग्र प्रतिवेदन प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहनुका साथै आन्तरिक लेखापरीक्षण भरपर्दो र प्रभावकारी नभएको पाइएको छ। स्थानीय तहमा महालेखापरीक्षकको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनउपर छलफल र बेरुजु फस्यौंटसम्बन्धी स्पष्ट कार्यविधि तर्जुमा भएको देखिएन । लेखापरीक्षणबाट औंल्याएका व्यहोराहरू सुधार गरी गत विगतका बेरुजु उपर आवश्यक कारबाही गरी वित्तीय अनुशासन हुने व्यवस्था मिलाउनुपर्दछ ।

समय र जनशक्तिको सीमितताको बाबजुद यथासम्भव स्थानीय तहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भई लेखापरीक्षण गरिएको छ । लेखापरीक्षणको क्रममा लेखापरीक्षण टोलीबाट स्थानीय तहका पदाधिकारीहरूसँग छलफलसमेत गरिएको छ। लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको वित्तीय व्यवस्थापन, विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा सुधार हुने अपेक्षा गरेको छु । स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुर्‍याउने स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू र लेखापरीक्षण कार्यमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरू सबैलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

टंकमणि शर्मा, दंगाल

महालेखापरीक्षक

२०७९ आषाढ

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
अनामनगर, काठमाडौं, नेपाल
Anamnagar, Kathmandu, Nepal

प्रादेशिक लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय, प्रदेश नम्बर १

पत्र संख्याः २०७८।७९
च.नं. ५००
मितिः २०७९।३।२४

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

श्री अध्यक्षज्यू,
मिक्वाखोला गाउँपालिका, गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय,
ताप्लेजुङ ।

कैफियतसहितको राय

हामीले मिक्वाखोला गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरण तथा लेखा टिप्पणीहरूको लेखापरीक्षण गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असरबाहेक, पेस भएको २०७८ आषाढ ३१ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरणले स्थानीय तहसँग सम्बन्धित प्रचलित कानुनबमोजिम सारभूतरूपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

१. गाँउपालिकाले महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचा पूर्णरुपमा प्रयोग नगरी वित्तीय विवरण तयार गरेको छ।
२. लेखापरीक्षणबाट रू ५ करोड ३९ लाख १० हजार बेरुजु देखिएको छ। सोमध्ये प्राप्त प्रतिक्रियावाट रु ३ करोड ४० लाख ९१ हजार फछ्र्यौट भई बाँकी बेरुजु रु १ करोड ९८ लाख १९ हजार कायम भएकोमा सोमध्ये असुल गर्नुपर्ने रू ४ लाख २३ हजार, प्रमाण कागजात पेस गर्नुपर्ने रू २९ लाख ३१ हजार, नियमित गर्नुपर्ने रू १ करोड ४६ लाख ६५ हजार र पेश्की रु १८ लाख रहेको छ ।गाउँपालिकाको गत वर्ष १ करोड ५१ लाख ३३ हजार बेरुजु बाँकी रहेकोमा यसवर्ष समायोजन र सम्परीक्षणबाट फछ्र्यौट एवं यो वर्ष कायम भएको बेरुजु समेत हालसम्मको अद्यावधिक बेरुजु ३ करोड ४९ लाख ५२ हजार रहेको छ । गाउँपालिकाको **बेरुजु वर्गीकरण र अद्यावधिक बेरुजु स्थिति यसैसाथ संलग्न छ ।**
३. गाउँपालिकाको लेखापरीक्षणबाट स्रोत र साधनको प्राप्तिको प्रक्षेपण यथार्थपरक नभएको, असुली लक्ष्यअनुसार नभएको, कर्मचारीको दरबन्दीअनुसार पदपूर्ति नभएका कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता नआएको, अनुदानको पर्याप्त अनुगमन नभएको, वितरणमुखी कार्यक्रम सञ्चालन गरेको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेकोलगायतका व्यहोरा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औंल्याइएको छ।कार्यालयबाट सम्प्रेषित लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन यसको अङ्गको रुपमा रहेको छ ।
४. आम्दानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले पालिकाको पेश्कीबाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन ।

हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गरिएको छ । वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तहसँग हामी स्वतन्त्र छौं। त्यसैगरी स्वीकृत आचारसंहिताको पालना गरी कार्यसम्पादन गरेका छौं ।लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ।

वित्तीय विवरणउपर व्यवस्थापन र लेखाउत्तरदायी अधिकारीको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानुनबमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तीका कारण वित्तीय विवरण सारभूतरूपमा गलत आँकडारहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी पालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ।गाउँ कार्यपालिका, अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत गाउँपालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन्।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षणउपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गल्तीसमेतका कारण सारभूतरूपमा गलत आँकडारहित होस् भनी उचित आश्वस्तता प्राप्त गरी रायसहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो।लेखापरीक्षणमा उचित आश्वस्तताले सामान्यस्तरको आश्वस्ततासम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुनबमोजिम गर्ने लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गल्ती पत्ता लगाउन सक्ने निश्चितता भने हुँदैन। वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने विशेष वा जालसाजीजन्य वा अन्य गल्तीलाई सारभूतरूपमा गलत आँकडा मानिएको छ।

(पद्मप्रसाद आचार्य)
नायब महालेखापरीक्षक

Phone: 4258174, 4266034, A.G. Fax: 977-1-4268309, Fax: 977-1-4262798, Post Box:13328
Email : aag.mgmt@oagnep.gov.np,Info@oag.gov.np Website : www.oag.gov.np

मिक्वाखोला गाउँपालिका

बेरुजु बर्गिकरण (बिनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबार)
२०७७।७८

(रु. हजारमा)

प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट फछ्र्यौट			बाँकी बेरुजु			बेरुजु						
									असुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की
दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम		अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजस्व लगत जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	
सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती								
४०	३४	५३९१०	०	६	३४०९१	४०	२८	१९८१९	४२३	१४६६५	२९३१	०	०	१७५९६	१८००

अद्यावधिक बेरुजु स्थिति
२०७७।७८

(रु. हजारमा)

जिल्ला	गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्षको फछ्र्यौट	बाँकी बेरुजु	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
मिक्वाखोला गाउँपालिका ताप्लेजुङ	१५२३४	०	१०१	१५१३३	०	१९८१९	३४९५२

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्ष: २०७७/७८

कार्यालय र स्थान : मिक्वाखोला गाउँपालिका, ताप्लेजुङ , मैवाखोला गाउँपालिका , ताप्लेजुङ

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	यूनिल राई	२०७८-१२-१०	हाल सम्म कार्यरत
लेखा प्रमुख	प्रशान्त खतिवडा	२०७६-९-३	२०८०-३-२३
		बेरुजु रकम	१९,८१९,२१७

स्थानीय तह :

https://nams.oag.gov.np

गत बर्षको जिम्मेवारी		१,८५,९०,९३०	
आम्दानी		खर्च	
संघीय सरकारबाट अनुदान	२२,८३,८९,८१०	चालु खर्च	१६,२७,२६,१०५
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	१,७१,२१,०००	पूँजीगत खर्च	८,३८,१०,०९१
राजश्व बाँडफाँट	४,९३,६६,३८६	वित्तीय/अन्य व्यवस्था	३,७२,०१,००७
आन्तरिक आय	५७,५५,०६५		
अन्य आय	४,००,४४,१८३		
कुल आय	३४,०६,७६,४४४	कुल खर्च	२८,३७,३७,२०३
बाँकी मौज्दात		७,५५,३०,१७१	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१				

परिचय–स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारीणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकारको संचालन गर्ने उद्देश्यले यस गाउपालिकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले संचालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह–अस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु गाउँपालिकाको उद्देश्य रहेको छ । यस गाउँपालिका अन्तर्गत ५ वडा, २७ सभा सदस्य, ४४३वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल तथा १०१२० जनसंख्या रहेको छ ।

लेखापरीक्षणमा पेश भएको श्रेस्ता तथा आर्थिक कारोबारहरुको जोखिम विश्लेषण, लेखापरीक्षण नीति, मापदण्ड, व्यवस्थापन प्रतिनिधित्व पत्र, लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, व्यवसायिक लेखापरीक्षणका असल अभ्यासको आधारमा तयार गरीएको स्वीकृत लेखापरीक्षण योजना, कार्यक्रम र लेखापरीक्षणको विधि अनुसार लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी लेखापरीक्षणको निष्कर्ष सहित प्रतिवेदन जारी गर्नु हो भने आर्थिक कारोबार र वित्तिय विवरणको शुद्धताको जिम्मेवारी व्यवस्थापन पक्षको रहेको छ । उक्त आधारमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी देखिएका व्यहोराहरु उपर मिती २०७८।०६।१२ मा व्यवस्थापनसँग छलफल गरी कायम भएका व्यहोराहरु निम्न अनुसार छन् :

स्थानिय संचित कोषःस्थानिय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ६९ र ७२ बमोजिम यस गाँउपालिकाले वित्तिय हस्तान्तरणबाट प्राप्त अनुदान तथा सहायता आन्तारिक आम्दानी र स्थानीय सरकारबाट संचालन भएको आयोजनाहरु समेतको आयव्यय हिसाबको आर्थिक वर्ष २०७७।७८ को समग्र कोषको संक्षिप्त अवस्था निम्नबमोजिम रहेको छ।

एकिकृत आयव्यय विवरण

आ.ब. २०७७।७८

मिक्वाखोला गाउँपालिका, ताप्लेजुङ

सि.नं	आयतर्फ			सि.नं	व्ययतर्फ		
	विवरण	रकम	रकम		विवरण	रकम	रकम
१	गत वर्षको जिम्मेवारी		१८५९०९३०	१	चालु खर्च		१६२७२६१०५
	क) नगद			२	पूँजीगत खर्च		८३८१००९१
	ख) बैंक	१८५९०९३०		३	वित्तीय		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय										बेरुजु रकम
									व्यवस्था भुक्तानी				
				२	राजस्व (आन्तरिक आय)		५५१२१४५१		क) ऋण भुक्तानी				
					क) आन्तरिक राजस्व	५७५५०६५			ख) ब्याज भुक्तानी				
					ख) राजस्व बाँडफाँड केन्द्र	४९३६६३८६			ग) अन्य भुक्तानी				
					ग)			४	लगानी				
				३	वित्तिय हस्तान्तरण संघ		२२८३८९८१०		ऋण लगानी				
					क) वित्तिय समानीकरण अनुदान	८२१०००००			शेयर लगानी				
					ख) सशर्त	१३६२८९८१०			अन्य लगानी				

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय										बेरुजु रकम
					अनुदान								
					ग) समपूरक अनुदान			५	धरौटी फिर्ता		१०२६७००		
					घ) विशेष अनुदान	१०००००००		६	कोष खर्च		८५७१३९		
				४	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान		१७१२१०००	७	सामाजिक सुरक्षा संरक्षण		२२८०७६७६		
					क) वित्तिय समानीकरण अनुदान	७०२१०००		८	गरिवसंग विश्वेश्वर		५३१०००		
					ख) सशर्त अनुदान	१०००००		९	स्थानिय पुर्वाधार विकस		३१९९६९७		
					ग) समपुरक अनुदान	१०००००००		१०	स्थानीय तह प्रशासकीय भवन पुर्वधार		१७७८७९५		
				५	गरिवसंग		५३१०००	११	एकीकृत		७००००००		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय										बेरुजु रकम
					विश्वेश्वर				स्वास्थ्य पुर्वाधार व				
				६	सामाजिक सुरक्षा संरक्षण		२२८०७६७६	१२	वैक मौज्दात		७५५३०१७१		
				७	धरीटी प्राप्त		३७२७०१५		मुल संचित कोष		४८३४०२९		
				८	प्रकोप व्यवस्थापन कोष				संचित कोष चालु		५५२३१५६		
				९	स्थानिय पुर्वाधार विकस समभ्केदार		३१९९६९७		संचित कोष पुँजिगत		३४११६४२८		
				१०	कोष तर्फको आय		१०००००		धरौटी मौज्दात		४२६४७६१		
				११	स्थानीय तह प्रशासकीय भवन		१७७८७९५		आन्तरिक अनुदान खाता		५६८००००		

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

१२	धरौटी आय				प्रकोप व्यवस्थापन कोष		२५९५९०
१३	एकीकृत स्वास्थ्य पुर्वाधार विकास		७००००००		बाडफाटबाट प्राप्त राजश्व		१८८११४२०
१४					आन्तरिक राजश्व खाता		२०४०७८७
	जम्मा		३५९२६७३७४		जम्मा		३५९२६७३७४

वित्तीय विवरण विश्लेषण
:

वित्तीय विवरणः

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७२ मा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले प्रत्येक वर्षको साउन एक गतेदेखि आगामी वर्षको असार मसान्तसम्मको अवधिलाई आर्थिक वर्ष कायम गरी आय र व्यवयको हिसाव राख्नुपर्दछ । सोही ऐनको दफा ६९ मा तोकिय अनुसार गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो आर्थिक कार्य प्रणलीको व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ । यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा देहाय बमोजिम छन्

• स्थानीय तहले संचित कोषमा गत विगतको बाँकी यस वर्ष प्राप्त रकम र संचित कोषवाट भएको खर्च स्पष्ट देखिने गरी खाता राखेको छैन .

• स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को नियम ७२(२) मा नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने तथा नियम ७६(२) मा महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा यस गाउपालिकाले २०७६।२।१९ मा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको NEPSAS based ढाँचामा प्रतिवेदन तथा लेखाङ्कन गरेको पाईएन । त्यसैले तोके बमोजिमका वित्तीय विवरणहरु तथा खाताहरु अद्यावधिक गरी आय र व्ययको वास्तविक स्थिति देखिने गरी लेखांकन गर्नुपर्दछ ।

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२			**आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली**	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७८ वमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि लागु गर्नुपर्नेमा लागु गरेको पाईएन। यस सम्वन्धमा देखिएका अन्य व्यहोराहरु तपशिल वमोजिम रहेका छन । • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन 2074 को दफा 11 अनुसार आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्यांक संकलन, अभिलेखांकन र व्यवस्थापन गर्नुपर्ने सो गरेको पाईएन । • आर्थिक सहायता र औषधी उपचारको रकम वितरण गर्दा सो सम्बन्धि कार्यविधि बनाएर मात्र गर्नु पर्नेमा गरेको देखिएन • गाउपालिकाले एक आर्थिक वर्षको अन्त्य भित्र भएको आफ्नो आर्थिक कारोवारको अनुसुची 14 वमोजिम ढाँचामा वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरेको पाईएन । • गाउपालिकाले कार्यक्रमगत तथा योजनागत खाता राखेको पाईएन । साथै गाउपालिकाबाट यस वर्ष संचालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्यवयन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति तयार गरेको पाईएन। • कार्यालयको श्रेष्ता र वैक विचको हिसाव फरक परे वा नपरेको सम्वन्धमा वैक हिसाव मिलान विवरण तयार नगरेको कारण हिसाव मिलान भए नभएको सम्वन्धमा यकिन गर्न सकिएन । • अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिम मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्नेमा गाउपालिकाले सो बमोजिम मध्यकालीन खर्चको संरचना तयार गरेको पाईएन । • गाउपालिकाले जिन्सी सामानको एकीकृत विवरण तथा सहायक जिन्सी खाता अध्यावधिक नगरी वडा कार्यालय तथा विभिन्न संघ संस्थालाई वितरण गरेको पाईयो । • विषयगत क्षेत्रमा सञ्चालन हुने कार्यक्रममा बैठक भत्ता, भ्रमण भत्ता, तालिम, गोष्ठीतर्फ बढी केन्द्रित भई वितरणमुखि रहेको पाईयो। • वडा कार्यालयमा रहेका जिन्सी समान सहितको अभिलेख देखिने गरी गाउपालिकाको मूल जिन्सी खाता अध्यावधिक गरेको पाईएन । • मुल्य अभिवृद्धि कर नियमावली २०53 को नियम 6 क मा ठेक्का सम्झौता र कर भुक्तानीको जानाकारी सम्वन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयलाई नदिई आर्थिक वर्षको अन्तमा मात्र दिइएको तथा इ टीडिएस गरेको छैन । • कार्यालयले उद्वेश्य प्राप्तिमा आइपर्ने सम्भावित जोखिमहरु पहिचान गरि निराकरणको प्रयास गरेको अभिलेख नराखेको । • कुनै रकम रकमको भुक्तानी दिँदा रित पुगेको वा नपुगेको जाँच गरी रसिद विल भर्पाइहरुमा सिलसिलेवार नम्वर राखि कार्यालय प्रमुखले तोकेको कर्मचारीले भुक्तानी भएको जनाउने छाप समेत लगाई दस्तखत गरी प्रमाणित गर्नुपर्नेमा से अनुसार गरेको पाईएन । • सार्वजनिक खरिद नियमावलि 2064 को नियम 7 र 8 मा खरिदको गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्नेमा तयार गरेको पाईएन। • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन 2074 को दफा 13 वमोजिम आर्थिक वर्ष शुरु हुनुभन्दा पन्ध्र दिन अवागै गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको निर्माण सामाग्री मूल्य, ज्याला, भाडा तथा अन्य महशुलको स्थानीय न्युनतम दररेट तोक्नु पर्नेमा तोकेको पाईएन। • ठेक्काहरुको विस्तृत विवरण देखिने गरि ठेक्का खाता र कन्टिन्जेन्सी खाता राखेको पाईएन।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			• स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन 2074 को दफा 74(2) अनुसार सार्वजनिक खरिद नियमावली वनाई लागु गर्न सक्ने व्यवस्था भएकोमा वनाएको पाईएन । • वातावरणको संरक्षणको एकिकृत दिर्घकालिन योजना तयार गरेको छैन । • सुशासन व्यवस्थापन तथा सञ्चालन नियमावली २०६५ अनुसार नागरिक वडापत्रमा उल्लेखित सेवाहरुको कार्यान्वयन स्थिती अनुगमन गर्न अनुगमन संयन्त्र तय गरेको पाईएन । • निजामती सेवा ऐन 2049 वमोजिम कार्य विवरण वनाई लागु गरेको पाईएन । तसर्थ गाउपालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई तोकीए बमोजिम प्रभावकारी र विश्वशनीय बनाइ सेवा प्रवाह सुदृढ बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।	
३			**बजेट तथा कार्यक्रम** **बजेट पेश, पारित र अख्तियारी** : स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान कार्य गाउपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्तभित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहमा उपाध्यक्ष श्री जिवन कुमार ताम्लिङले मिति २०७७।३।१० मा ३१ करोड १० लाख ८३ हजार बजेट सभा समक्ष पेश गरेकोमा मिति २०७७।३।१० मा पारित भएको छ । यसैगरी स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई २०७७।३।११ मा बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेको देखिन्छ ।	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>४</td><td></td><td></td><td>

चौमासिक खर्च

आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम २३ बमोजिम स्वीकृत भएको कार्यक्रममा नियम २५ बमोजिम चौमासिक प्रगति विवरण वनाई पेश गर्नुपर्ने र चौमासिक कार्यलक्ष्य तथा कर्यक्रम बमोजिम कार्यसम्पादन सम्पन्न गरी कर्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले उपलव्ध गराएको विवरण अनुसार चौमासिक खर्चको स्थिति देहाय बमोजिम छ । वर्षान्तमा हतारमा काम गराउँदा कामको गुणस्तरमा असर पर्ने देखिएकोले नियममा भएको व्यवस्था अनुरुप आषाढमा खर्च गर्ने परिपाटीमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।

<table>
<tr><th rowspan="2">बजेट उपशिर्षक</th><th rowspan="2">कुल खर्च</th><th colspan="4">चौमासिक खर्च (रु. हजारमा)</th></tr>
<tr><th>प्रथम चौमासिक</th><th>दोस्रो चौमासिक</th><th>तेश्रो चौमासिक</th><th>आषाढ महिना</th></tr>
<tr><td>पूँजिगत खर्च</td><td>८५८१०</td><td></td><td>५३२५</td><td>८०४८४</td><td>५८८८२</td></tr>
<tr><td>चालुगत खर्च</td><td>१६३४९७</td><td>३२८८०</td><td>१९५८४</td><td>१११०३२</td><td>७४८३५</td></tr>
<tr><td>जम्मा</td><td>२४९३०७</td><td>३२८८०</td><td>२४९०९</td><td>१९१५१६</td><td>१३३७१७</td></tr>
<tr><td>प्रतिशत</td><td></td><td>१३।१९</td><td>९।९९</td><td>७६।८२</td><td>५३।६४</td></tr>
</table>

गाउँपालिकाले उपलब्ध गराएको विवरणअनुसार रु. २४९३०७ हजार खर्च भएकोमा प्रथम चौमासिकमा रु.३२८८०अर्थात १३.१९ प्रतिशत, दोश्रो चौमासिकमा रु.२४९०९ हजारअर्थात ९.९९ प्रतिशत र तेश्रो चौमासिकमा रु.१९१५१६अर्थात ७६.८२ प्रतिशत खर्च गरेको देखिएको छ । यसरी आषाढ महिनमा मात्र रु १३३७१७ हजार अर्थात ५३.६४ खर्च देखिनुले खर्चको चाप बढेको देखिएकाले सन्तुलित खर्च ब्यवस्थापन भएको देखिएन । स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार चौमासिक रुपमा सन्तुलित खर्च हुने गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनुपर्दछ ।

</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५			**क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति** स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रुपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ । यस गाउँपालिकाको २०७७।७८ को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहायअनुसार रहेको देखिन्छ ।	

क्षेत्र	बजेट	खर्च	खर्च प्रतिशत
			जम्मा खर्चको तुलनामा
आर्थिक विकास	२१६८४	२०३८०।	६.४१
पूर्वाधार विकास	७५५२८	५२३०८	१६.४८
सामाजिक क्षेत्र	११३६१७	९७३६९	३0.६७
अन्य कार्य संचालन तथा प्रशासनिक	१०६४७८	७९१५५	२४.९३
संस्थागत विकास सेवा प्रवाह र सुशासन	१४५	९४	०.०३
जम्मा	३१७४५२	२४९३०६	१००

उपरोक्त विवरण अनुसार सभाले विनियोजन गरेको बजेट मध्ये सबैभन्दा बढी ३०.६७ प्रतिशत सामाजिक विकासमा र घटी ०.०३ प्रतिशत संस्थागत विकास सेवा प्रवा र सुशानमा रहेको छ ।

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
६			**लक्ष्य प्रगति** कार्यालयको चौमासिक वार्षिक स्तरका प्रगती विवरण बनाई पेश गर्नुपर्नेमा कार्यालयले सञ्चालन गरेका स्थानीय स्तर, जिल्ला स्तरिय तथा केन्द्रिय स्तरियका संचालित योजनाको नियम बमोजिमको उल्लिखत ढाँचामा चौमासिक प्रगती विवरण तयार गरेको देखिएन।पालिकाले २१२ कार्यक्रम रहेकोमा सवै कार्यक्रमको ७५ प्रतिशत भन्दा वढि प्रगती देखाएको छ । बजेट खर्च गर्ने तथा तोकीयको ढाँचामा वार्षिक प्रतिवेदन तयार नगर्ने व्यक्तिलाई जिम्मेवार बनाउनु पर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
७			**निर्माण कार्य संचालनको अवस्था** गाउँपालकाले पेश गरेको विवरण अनुसार यस वर्ष कुल खर्च रु ५५९६३९४७ खर्च भएकोमा उपभोक्ता समिति मार्फत रु १६५७५ हजार अर्थात २९-६२ प्रतिशत र निर्माण व्यवसायीबाट रु ३९३८९ हजार अर्थात रु ७०-३८ प्रतिशत खर्च गरेको छ ।	
८			**संगठन तथा कर्मचारी ब्यवस्थापन** **कर्मचारी करार** : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ मा स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र र कार्यबोझको विश्लेषण गरी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षणको आधारमा स्थायी प्रकृतिको कामको लागि तथा सेवा करारबाट लिईने कर्मचारीको दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने र अस्थायी दरबन्दी सृजना गर्न नसकिने व्यवस्था छ । संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण प्रतिवेदन पारित गरी सोही बमोजिम कम्प्युटर अपरेटर, हलुका सवारी चालक, कार्यालय सहयोगी जस्ता पदहरुमात्र करार सेवामा व्यवस्थापन गरेको छ । गाउँपालिकाले विभिन्न पदमा २१ कर्मचारीहरु करारमा राखि रु ५९१०५८०। खर्च लेखेको छ ।	
९			**कल्याण कोष** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९१ बमोजिम स्थानीय तहले स्थानीय सेवाका आफ्नो दरबन्दीमा कार्यरत प्रत्येक कर्मचारीले खाईपाई आएको मासिक तलबबाट १० प्रतिशत रकम कट्टा गरी सो रकम बराबरले हुन आउने रकम थप गरी जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले हालसम्म उक्त कोषको प्रयोजनार्थ रकम कट्टी गरेको छैन ।	
१०			**स्थानिय तथ्याङ्क अभिलेख तथा स्रोत नक्साङ्कन** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ बमोजिम स्थानीयतहले आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्याङ्क संकलन, अभिलेख र सोको ब्यवस्थापन गर्नुपर्ने तथा आफ्नो क्षेत्रभित्रको शैक्षिक, भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक श्रोत अन्तर्गत खानी, जंगल तथा अन्य श्रोत, पूर्वाधार अन्तर्गत सडक, पुल, खानेपानी लगायतको अभिलेख तथा श्रोत नक्साङ्कनसहितको गाउँपालिकाको प्रोफाइल तयार गर्नुपर्ने ब्यवस्था छ । गाउँपालिकाले स्थानीय तथ्याङ्क सम्बन्धी नीति, कानून र सोको मापदण्ड बनाएको तथा स्रोत नक्साङ्कन गरेको देखिएन । स्थानीय तहका हरेक प्राथमिकीकरणका क्रियाकलाप सञ्चालनमा तथ्याङ्कले महत्वपूर्ण भुमिका खेल्ने हुँदा सोको संकलन र अभिलेख राख्ने कार्यमा पहल हुनु आवश्यक छ । तथ्याङ्कवेगर प्राथमिकतामा राखिएका योजना, बजेट, प्रक्रिया र कार्यान्वयनले उचित सार्थकता नपाउने हुँदा यस तर्फ गाउँपालिकाले अभिलेख ब्यवस्थापनमा ध्यान दिनुपर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
११			**वडा सचिवको पदपूर्ति** गाउँपालिका अन्तर्गतका वडा कार्यालयबाट संचालित सेवा प्रवाहमा महत्वपुर्ण भूमिका रहेका वडा सचिवको दरबन्दी र पदपूर्तिको अवस्था देहाय बमोजिम छ ।	

वडा संख्या	वडा सचिवको दरबन्दी	वडा सचिवको पदपूर्ति	रिक्त वडा सचिव
५	५	४	१

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>१२</td><td></td><td></td><td>
सेवाप्रवाहको स्थिति
स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन बनाउन तथा सोको अधिनमा रही आवश्यकता अनुसार नियम, निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउन सक्ने ब्यवस्था अनुसार वटा ऐन, वटा नियमावली, कार्यविधि वटा र बटा निर्देशिका स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ . यस वर्ष गाउँपालिकाबाट निम्नअनुसार सेवाप्रवाह गरेको विवरण प्राप्तभएको छ :
<table>
<tr><th>विवरण</th><th>जम्मा</th></tr>
<tr><td>स्वीकृत घरनक्सा दर्ता पास</td><td></td></tr>
<tr><td>पञ्जिकरणतर्फ</td><td></td></tr>
<tr><td>जन्मदर्ता</td><td>३६३</td></tr>
<tr><td>वसाइ सराइ</td><td>८२</td></tr>
<tr><td>विवाहा दर्ता</td><td>५२</td></tr>
<tr><td>सम्वन्ध विच्छेद</td><td>३</td></tr>
<tr><td>मृत्युदर्ता</td><td>५७</td></tr>
<tr><td>पूर्वाधार विकास सडक निर्माण</td><td></td></tr>
<tr><td>ग्राभेल सडक निर्माण</td><td>२ कि मि</td></tr>
</table>
स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ अनुसार गाउँपालिकाबाट प्रदान गरिने सेवाप्रवाहमध्ये पञ्जिकरण बाहेकका अन्य सेवा सञ्चालनमा सन्तोष जनक देखिएन ।
</td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>१३</td><td></td><td></td><td>योजना छनोट र कार्यान्वयन
स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ बमोजिम स्थानीय तहले योजना बनाउँदा सहभागितमूलक, उत्पादनमूलक र प्रतिफल प्राप्त योजना छनौट गरि प्राथामिकीकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सभाबाट स्वीकृत बार्षिक गाउँ विकास योजना २०७७÷७८ को अध्ययन गर्दा गाउँपालिकाले स्वीकृत गरी सञ्चालन गरेको योजनामा न्यून बजेट भएका र लागत प्रभावी हुने किसिमले संचालन गरेको पाइएन । गाउँपालिकाले यस वर्ष संचालन गरेका योजना देहाय अनुसार छन् ।
<table>
<tr><th>रु १ लाख सम्म</th><th>रु १ देखि २ लाखसम्मको</th><th>रु २ देखि ५ लाखसम्मको</th><th>रु ५ देखि १० लाखसम्मको</th><th>रु १० लाखभन्दा बढीको</th><th>जम्मा</th></tr>
<tr><td>२८</td><td>१११</td><td>५७</td><td>६</td><td>१०</td><td>२१२</td></tr>
</table>
उपरोक्त विवरण अनुसार गाउँपालिकाले यस वर्ष २१२ योजना संचालन गरेकोमा रु.५ लाख भन्दा मुनिका मात्र १९६ वटा योजनाहरु रहेका छन् । त्यसैले साना रकमका धेरै योजनाहरु संचालन गर्दा कार्यालयको जनशक्ति वर्षैं भरि योजना व्यवस्थापनमा खटिनु पर्ने, संचालित योजनाबाट प्रतिफल भन्दा चालु प्रकृत्तिका कार्यमा बढी खर्च भई लागत प्रभावी नहुने तथा निर्माण कार्यको गुणस्तरमा समेत नकारात्मक असर पर्ने अवस्था तर्फ ध्यान दिनु पर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>१४</td><td></td><td></td><td>स्थायी लेखा नम्बर र मुल्य अभिबृद्धि कर दर्तासँग खरिद नगरेको
सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ नियम १९मा सार्वजनिक निकायले कुनै खरिद गर्दा आन्तरिक राजश्व कार्यलयबाट स्थायी लेखा नम्बर र मुल्य अभिवृद्धि कर दर्ता प्राप्त गरेका व्यक्ति फर्म संस्था वा कम्पनीबाट मात्र खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । उपनियम २ मा बिस हजार रुपैया भन्दा कम रकमको खरिद गर्दा मुल्य अभिवृद्धि कर दर्ता प्राप्त नगरेका संग समेत खरिद गर्न सकिने उल्लेख भएकोमा पालिकाले आवश्यक मालसामान खरिद गर्दा, विभिन्न मितिमा संचालन गरेका तालिम, गोष्ठी, अनुदानमा खरिद गर्दा नियमावलीको व्यवस्था अनुसार दर्ता गरेका संग खरिद नगरी हस्त लिखित भरपाइ पेश गरी खर्च लेखेकोले कानुनको पालना गरी खरिद कार्य गर्नुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>१५</td><td></td><td></td><td>कानुन निर्माण एंव कार्यान्वयन
न्यायिक समिति
:
स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ । समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दर्ता भएको ३ महिनाभित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार न्यायीक समितिमा कुनै पनि मुद्धा दर्त भएको पाइयन ।</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१६			**विविध खर्च** स्थानिय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ७१ वमोजिमको वजेट अनुमानमा आन्तिरक आयको परिधिभित्र रही औचित्यताको आधारमा विविध खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर आन्तिरक आय न्युन भएकोमा पालिकाले यस वर्ष विविध तर्फ रु ३३८७००९। खर्च गरेको छ । यस्तो खर्चमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।	
१७			**नक्सा पास** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २७(१) अनुसार कसैले पनि गाउँपालिकाबाट नक्सा पास नगराई भवन निर्माण गर्न नहुने व्यवस्था छ।तर यो वर्ष गाउँपालिकामा नक्सा पास सम्बन्धि कामकारबाही भएको छैन।त्यसैले तोके बमोजिम संरचना निर्माण गर्नु पूर्व गाउँपालिकाबाट नक्सा पास गर्ने व्यवस्थाको कार्यान्वयनमा ध्यान दिनुपर्दछ।	
१८			**स्थानिय तथ्याङ्क र अभिलेख** स्थानीय तह सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ बमोजिम गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रको आधारभूत तथ्याकं संकलन, अभिलेख र सोको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले स्थानीय तथ्यांक सम्बन्धि नीति, कानून र सोको मापदण्ड बनाएको देखिएन।स्थानीय तहका हरेक प्राथमिकीकरणका क्रियाकलाप सञ्चालनमा तथ्यांकले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने हुँदा सोको संकलन र अभिलेख राख्ने कार्यमा भूमिका अगाडि वढाउन आवश्यक छ।तथ्यांक बेगर प्राथमिकतामा राखिएका योजना, वजेट, प्रक्रिया र कार्यान्वयनले उचित सार्थकता नपाउने हुँदा यस तर्फ गाउँपालिकाले अभिलेख व्यवस्थापन गर्न जरुरी छ।	
१९			**पदाधिकारी सुविधा** प्रदेश न १ को गाउँ तथा नगर सभाका सदस्यहरुको सुविधा सम्बन्धी ऐन २०७५, को दफा ३ मा स्थानीय पदाधीकारी , सदस्य र सभाका सदस्यहरुले अनुसुचि १ मा उल्लेख भए बमोजिमको सुविधालाइ अधिकतम कायम गरी कार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिमको सुविधा पाउने उल्लेख छ । जस अनुसार पालिकाले स्थानीय पदाधिकारी तथा सदस्यहरुलाइ अनुसुची १ मा उल्लेख भए बमोजिम यस वर्ष रु ३३४८०००।खर्च लेखेको छ ।	
२०			**वढी सुविधा** ९।०७७।६।३० गाउँ तथा नगर सभाका सदस्यहरुको सुविधा सम्वन्धी ऐन, २०७५ को दफा ३ मा स्थानीय तहका पदाधिकारी सदस्य र सभाको सदस्यले आफू निर्वाचित भई अनुसूची–१ बमोजिम पद तथा गोपनियताको शपथ लिई आफ्नो पदको काम कारबाही शुरु गरेको मिति देखी अनुसुची मा उल्लेख भएबमोजिमको सुविधालाइ अधितम कायम गरी कार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम सुविधा मासिक रुपमा पाउने व्यवस्था गरेको छ।पालिकाले पदाधिकारीको मासिक सुविधामा भुक्तानी गर्दा निम्नानुसार सुविधामा अनुसुचीम १ मा उल्लेख गरेको भन्दा वढी दरमा भुक्तानी गरेकोले वढी भुक्तानी असुल गर्नुपर्ने रु.	१०५,०००

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय			बेरुजु रकम
			सुविधाको प्रकार	विवरण	भुक्तानी रकम	
			टेलिफोन	वडाध्यक्षलाई रु. २००० का दरले भुक्तानी गर्नुपर्नेमा रु.३००० का दरले भुक्तानी भएकोले ५ वडाको ३ महिनाको वढी भुक्तानी	१५०००।	
			खाजा	वडाध्यक्षलाई रु. ३००० का दरले भुक्तानी गर्नुपर्नेमा रु.५००० का दरले भुक्तानी भएकोले ५ वडाको ३ महिनाको वढी भुक्तानी	३००००।	
			पत्रपत्रीका पुस्तक इन्टरनेट	वडाध्यक्षलाई रु. १००० का दरले भुक्तानी गर्नुपर्नेमा रु.२००० का दरले भुक्तानी भएकोले ५ वडाको ३ महिनाको वढी भुक्तानी	१५०००।	
			खानेपानी विजुली महशुल	वडाध्यक्षलाई रु. १००० का दरले भुक्तानी गर्नुपर्नेमा रु.२५०० का दरले भुक्तानी भएकोले ५ वडाको ३ महिनाको वढी भुक्तानी	२२५००।	
			सरसफाइ मर्मत	वडाध्यक्षलाई रु. १००० का दरले भुक्तानी गर्नुपर्नेमा रु.२५०० का दरले भुक्तानी भएकोले ५ वडाको ३ महिनाको वढी भुक्तानी	२२५००।	
			अतिथीसत्कार	वडाध्यक्षलाई रु. ४००० का दरले भुक्तानी गर्नुपर्नेमा रु.५००० का दरले भुक्तानी भएकोले ५ वडाको ३ महिनाको वढी भुक्तानी	१५०००।	
			जम्मा		१०५०००।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२१			**स्वकीय सचिव** गाउँ तथा गाउँ सभाका सदस्यहरुको सुविधा सम्वन्धी ऐन, २०७५ को दफा ३ अनुसार गाउँपालिकाको हकमा अध्यक्ष र उपाध्यक्षले राजश्व र आन्तरिक आय एवं कार्यालयको कार्यवोझ समेतलाई ध्यानमा राखि कार्यपालिकाको निर्णय वमोजिम एक जना कर्मचारीलाई निजी सचिवको रुपमा राख्न सक्ने व्यवस्था रहेको छ । तर पालिकाले स्वकीय सचिव राख्दा आफ्नो आन्तरिक राजश्वको क्षमता लाई ध्यानमा राखी स्वकीय सचिव राख्नु पर्नेमा रु. ५७५५०६५ मात्र आन्तरिक राजश्व रहेकोमा अध्यक्ष र उपाध्यक्ष दुवैले एक एक जना स्वकीय सचिव राखेको पाइयो।यो वर्ष स्वकीय सचिव २ जनाको तलव भत्तामा रु.६९१८६०। भुक्तानी भएको छ।लेखापरीक्षणको क्रममा स्वकीय सचिवलाइ भ्रमण खर्च समेत भुक्तानी भएको पाइयो ।	
२२			**अनुदान फिर्ता विवरण र उपयोग** **बार्षिक खरिद योजना / गुरुयोजना** : सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ ले सार्वजनिक निकायले तोकेको सीमाभन्दा बढी रकमको खरिद गर्दा तोकिए बमोजिमको खरिद गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्ने ब्यवस्था छ । यस्तै सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ७ ले वार्षिक १० करोडभन्दा बढीको खरिद गर्दा गुरुयोजना तयार गर्नुपर्ने नियम ८ ले बार्षिक १० लाखभन्दा बढीको खरिद गर्दा वार्षिक खारिद योजना बनाउनुपर्ने ब्यवस्था छ । यस गाउँपालिकाले विभिन्न शीर्षक अन्तर्गत वार्षिक रु ८३८१००९१।पूँजीगत खर्च/खरिद निर्माण कार्य गरेको छ । तर गाउँपालिकाले ऐन, नियम बमोजिम बार्षिक खरिद योजना र गुरुयोजना नबनाई खरिद कार्य गरेको देखियो । अतः गाउँपालिकाले उक्त नियमावली बमोजिम खरिद योजना/गुरुयोजना बनाई व्यवस्थित र प्रभावकारी हुने गरी खरिद कार्य गर्नुपर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२३			**अनुदान फिर्ता** संघीय एवं प्रदेश सरकारको कानुन एवं कार्यविधि बमोजिम ती निकायबाट स्थानीय तहमा प्राप्त हुने समपुरक वाहेकका अनुदान खर्च नभई बाँकी रहेको अवस्थामा सम्वन्धीत निकायमा फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकामा यस वर्ष प्राप्त रकम मध्ये खर्च नभई बाकी रहेको रकम २०७८ असार मसान्तमा फिर्ता नगरी वाँकी रहेकोले खर्च नभई बाँकी रहेको निम्नानुसार रकम सम्वन्धित निकायमा फिर्ता गर्नुपर्ने रु <table><tr><td>अनुदान प्रदान गर्ने निकाय</td><td>अनुदानको प्रकार</td><td>प्राप्त रकम</td><td>खर्च रकम</td><td>फिर्ता गर्नुपर्ने</td></tr><tr><td>संघीय सरकार</td><td>शसर्त</td><td>१३६२८९८१०</td><td>११२२८४८२०</td><td>२४००४९९०।</td></tr><tr><td></td><td>विशेष</td><td>१००००००००।</td><td>४९९८५५७।</td><td>५००१४४३</td></tr><tr><td>प्रदेश सरकार</td><td>समपुरक</td><td>१००००००००।</td><td>५९५४३४४।</td><td>४०४५६५६।</td></tr><tr><td>जम्मा</td><td></td><td></td><td></td><td>३३०५२०८९।</td></tr></table>(उक्त बेरुजु कार्यालयको च न. ३३४ मिति २०७८-१०-०४ को निर्णयानुसार प्रतिक्रियाबाट फस्यौंट गरिएको)	
२४			**कर दस्तुर एंव आन्तरिक आय** **आयको अनुमान** : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिम स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले गाँपालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आयसमेतको ब्यवस्थापन गर्न सक्ने ब्यवस्था छ । गाउँपालिकाले पेश गरेको आय÷व्ययको अनुमानमा आन्तरिक आयतर्फ मालपोत, कर, सेवा शुल्क, दस्तुर बाट सहित अनुमानित रु. ४७५६०००। आय प्राप्त हुने प्रक्षेपण गरेकोमा आर्थिक वर्ष २०७७।७८ मा पालिकाले आन्तरिक आय रु. ५७५५०६५। प्राप्त गरेको छ । गाउँपालिकाले आम्दानीका अन्य स्रोतको समेत पहिचान गरी आय आर्जन बृद्धि गर्नेतर्फ विशेष ध्यान दिन आवश्यक देखिएको छ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२५			**राजस्व अभिलेख** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ५८ को उपनियम ३ मा प्रत्येक कार्यालयले राजश्वको लेखा महालेखापरीक्षकको कार्यालयवाट स्वीकृत ढाँचामा राख्नुपर्ने उल्लेख छ।पालिकाले राजश्व आम्दानी तर्फ म.ले.प.फा.नं. १०३ र १०८ प्रयोग नगरी आम्दानी गरेको छ। नियमावलीको व्यवस्था अनुसार म.ले.प.फा.नं. १०३ र म.ले.प.फा.नं. १०८ राखी राजश्व असुली लेखा व्यवस्थित गर्नुपर्दछ। गाउँपालिकाबाट रसिद ठेलिहरु छपाई गरेर वडा कार्यालयमा पठाउने गरेको छ । पालिकाबाट सवै वडाहरुमा स्वचालित प्रणालि जडान गरी राजस्व संकलन गर्ने र दैनिक प्राप्त भएको आम्दानी एवं बैङ्क दाखिला खाताहरूको प्रयोग गरी आन्तरिक आयलाई व्यवस्थित बनाउनु पर्ने देखिन्छ ।	
२६			**व्यवसाय कर** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ५८ मा पालिकाले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न व्यवसाय गर्ने व्यक्तिबाट व्यवसाय कर उठाउनूपर्ने व्यवस्था रहेको छ। यस वर्ष गाउँपालिकाले व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण शुल्क वापत कुनै कर संकलन गरेको देखिएन।तसर्थ पालिकाले पालिकाको आफ्नो क्षेत्र भित्र सञ्चालनमा रहेका सम्पूर्ण व्यवसायीको अद्यावधिक अभिलेख राखी करको दायराभित्र ल्याउनु पर्दछ ।	
२७			**सशर्त कार्यक्रमतर्फ** **शिक्षक दरबन्दी र पदपूर्ति** : स्थानीय तह अन्तर्गत रहेका सामुदायिक विद्यालयहरुमा दरबन्दी अनुसार शिक्षकको पदपूर्ति भई नियमित पठनपाठनको व्यवस्था हुनुपर्दछ । यस स्थानीय तह अन्तर्गत विभिन्न तहका २७ सामुदायिक विद्यालयहरुको शिक्षक दरबन्दी र पदपुर्तिको अवस्था एव विद्यार्थीको संख्या निम्नानुसार रहेको देखिन्छ ।	

विद्यालयको नाम	शिक्षक दरवन्दी	पदपुर्ति	पदपुर्ति मध्ये करार	विद्यार्थी संख्या
मोती मा वी	१६	१६	९	४३७
सावा मा वी	१६	१५	७	३६८
बाल्देन मा वी	६	६	२	१९६
सिम्बुक प्रा वी	३	३	०	४३

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	किलिङ नि मा वी	३	३	१	५९		बेरुजु रकम
				जनरात्री प्रा वी	३	३	१	४९		
				हान्द्रङ प्रा वी	३	३	२	३८		
				राजेश्वरि प्रा वी	३	३	२	५१		
				सिङहेश्वरी प्रा वी	६	६	३	१२८		
				वैराखु प्रा वी	३	३	०	३५		
				चिनावुङ प्रा वी	३	३	२	४६		
				ओझागाउँ नि मा वी	४	४	२	४७		
				पञ्चेश्वरी मा वी	९	९	२	२१२		
				जनता प्रा वी	३	३	०	४१		
				भिरगाउ प्रा वी	२	२	१	२९		
				कञ्चनजंघा प्रा वी	३	३	१	४१		
				सगरमाथा प्रा वी	३	३	०	३३		
				वेसीगाउ नि मा वी	४	४	०	९१		
				सरस्वती प्रा वी	२	२	२	२९		
				मानाभरा प्रा वी	२	२	०	३२		

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>शेर्पा प्रा वी</td><td>३</td><td>३</td><td>३</td><td>९२</td></tr>
<tr><td>सुनखानी प्रा वी</td><td>३</td><td>३</td><td>३</td><td>४२</td></tr>
<tr><td>नवज्योती प्रा वी</td><td>२</td><td>२</td><td>१</td><td>२४</td></tr>
<tr><td>मदन प्रा वी</td><td>१</td><td>१</td><td>१</td><td>२९</td></tr>
<tr><td>फुङफुङे प्रा वी</td><td>१</td><td>१</td><td>१</td><td>५६</td></tr>
<tr><td>अधेरी प्रा वी</td><td>२</td><td>२</td><td>२</td><td>१४</td></tr>
<tr><td>जनमुखी प्रा वी</td><td>१</td><td>१</td><td>१</td><td>९</td></tr>
<tr><td>जम्मा</td><td>११०</td><td>१०९</td><td>४९</td><td>२२७१</td></tr>
</table>
उपरोक्त शिक्षक दरबन्दी र पदपुर्ति एवम् विद्यार्थी सङख्या विश्लेषण गर्दा प्रति शिक्षक औषतमा २१ जना विद्यार्थी पढाउनु पर्ने देखिन्छ । मदन प्रा वि मा २९ जना विद्यार्थी शिक्षक १ जना र फुङफुङे प्र वी मा विद्यार्थी ५६ जना शिक्षक १ जना रहेकोले विद्यार्थी संख्या अनुपातमा शिक्षक कम देखिन्छ ।
</td><td></td></tr>
<tr><td>२८</td><td></td><td></td><td>
शिक्षक ग्रेड
निम्न लिखित शिक्षकहरुको तलब भत्ता निकासामा ग्रेडवापतको रकम बढी भएको असुल गर्नुपर्ने
<table>
<tr><th>विद्यालय</th><th>शिक्षक</th><th>पारित ग्रेड दर</th><th>बढी निकासा ग्रेड</th><th>वार्षिक</th></tr>
<tr><td>सावा उमावि</td><td>वसन्त कुमार चौधरी</td><td>१२००</td><td>१</td><td>१७१६०</td></tr>
<tr><td>वैराखु प्रावि</td><td>तील बहादुर वगाले</td><td>९४०</td><td>१</td><td>१३४४२</td></tr>
</table>
(उक्त बेरुजु रकम रु १७१६० कार्यालयको च न. ३३४ मिति २०७८-१०-०४ को निर्णयानुसार प्रतिक्रियाबाट फर्स्यौट गरिएको)
</td><td>१३,४४२</td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२९			**९९।०७८.०३.२६ पारिश्रमिक कर** सीप विकास कार्यक्रम अन्तर्गत विभिन्न सीपमुलक तालिम सञ्चालन गर्दा प्रशिक्षकहरुलाई भुक्तानी गरेको पारिश्रमिकमा कर कट्टी नभएकोमा सो रकम असुल गरी दाखिला गर्नुपर्ने	१४,७००

तालिम	प्रशिक्षक	अवधि	पारिश्रमिक	१५ प्रतिशत कट्टी
सिलाइ कटाइ	ज्ञानु घले	१ महिना	२४०००	३६००
डल बनाउने	योगेश सम्बाहाम्फे	१० दिने	२००००	३०००
वाइरिङ	अभिशेक थापा	१५ दिने	३००००	४५००
सिलाइ कटाइ	सीता थापा	१ महिने	२४०००	३६००
				14700

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>३०</td><td></td><td></td><td>नन फाइलर
मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा १८ मा भुक्तानीमा प्राप्त मूल्य अभिवृद्धि करको विवरण भुक्तानी पाएको अर्को महिनाको २५ गतेभित्र सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा कर विवरण सहित दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।तर पालिकाबाट देहायका फर्मलाई मू.अ.कर रु. ८४१७५। भुक्तानी दिएकोमा लेखापरीक्षण अवधिसम्म पनि नन् फाईलर रहेकोले मू.अ.कर समायोजन भएको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु
<table>
<tr><th>गो०भौ०नं०</th><th>फर्मको नाम</th><th>वीजक रकम</th><th>मूअकर रकम</th><th>कैफियत</th></tr>
<tr><td>८५।०३÷२४</td><td>मिश्र ट्रेड कन्सर्न (६०१९९८९९३)</td><td>८८५००</td><td>११५०५</td><td></td></tr>
<tr><td>८५।०३÷२४</td><td>मिश्र ट्रेड कन्सर्न (६०१९९८९९३)</td><td>९००००</td><td>११७००</td><td></td></tr>
<tr><td>१०१।०३÷२६</td><td>मिश्र ट्रेड कन्सर्न (६०१९९८९९३)</td><td>३१००००</td><td>४०३००</td><td></td></tr>
<tr><td>५,८।०३÷२२</td><td>माबोहाङ निर्माण सेवा (३००२१८४५९)</td><td>१५९०००</td><td>२०६७०</td><td>गरीबसँग विश्वेश्वर</td></tr>
</table></td><td>८४,१७५</td></tr>
<tr><td>३१</td><td></td><td></td><td>जिन्सी
१०१।०३।२६ कार्यालयले प्राप्त हुन आएका जिन्सी सामानको आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावलीको नियम ९५ बमोजिम जिन्सी किताबमा ७ दिनभित्र आम्दानी बाँधी लगत अद्यावधिक गराउनुपर्नेमा मिति २०७८।०३।२६ मा रु २५९९०० को डबलसाइड टेबल समेत ३ आइटम खरिद गरेको तर जिन्सी आम्दानी बाँधेको नदेखिएकोले जिन्सी आम्दानी बाँधेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल गर्नुपर्ने रु</td><td>२५९,९००</td></tr>
<tr><td>३२</td><td></td><td></td><td>१०५।०३÷२६ कट्टी रकम दाखिला
स्वास्थ्यतर्फ खोप र सरसफाइ कार्यक्रममा भएको खर्चको अग्रिम कर कट्टी गरेकोमा सो राजस्व दाखिला गरेको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु
(उक्त बेरुजु कार्यालयको च न. ३३४ मिति २०७८-१०-०४ को निर्णयानुसार प्रतिक्रियाबाट फस्र्यौट गरिएको)</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३३			**सामाजिक सुरक्षा** वडा नं २ का लाभग्राही फुर्वा डोमा शेर्पा (एकल महिला) लाई सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्दा पहिलो र दोश्रो चौमासिकमा दोहोरो परेकोले असुल गरी राजस्व दाखिला गर्नुपर्ने रु (उक्त बेरुजु कार्यालयको च न. ३३४ मिति २०७८-१०-०४ को निर्णयानुसार प्रतिक्रियाबाट फस्र्यौट गरिएको)	
३४			**सौर्य बत्ती** ११९।०३।२७ सौर्य सडक बत्ती ४ थान रु ८८,४९० का दरले खरिद गरेकोमा मूल्यअभिवृद्धि कर नलाग्ने वस्तुमा मूल्यअभिवृद्धि कर थप गरी भुक्तान गरेकोले सो रकम सम्बन्धित विक्रेताबाट असुल गर्नुपर्ने रु	४६,०१५
३५			**३५** ८४।०३÷२४ लागत साझेदारीमा वेसार पकेट कार्यक्रम अन्तर्गत वेसारको विउ खरिद पाइप खरिद तथा प्याकिङ मेसिन खरिद तथा संरचना निर्माण गर्दा सम्पन्न प्रतिवेदन पेश नभएको तथा भण्डारण संरचना निर्माणको लागत अनुमान र खरिद बिजकमा रंगीन जस्तापाता उल्लेख भएतापनि प्रतिवेदनमा पेश भएको फोटोमा सादा जस्तापाता देखिएकोले सो खर्च अनियमित भएको रु	१०१,०३०
३६			**विद्यालय निकासा** ५४।०३।०९ निम्न विद्यालयलाई रकम निकासा भएकोमा उक्त रकमबाट निर्माण गरेको कार्यको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन पेश नभएको रु बिद्यालय / प्रयोजन / रकम सिँहेश्वरी आ°वि° / ICT Lab / ६५०००० बाल्देन मा°वि° / बिज्ञान प्रयोगशाला / ६५००००	१,३००,०००

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३७			**प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम** स्थानीय तहमा सूचीकृत बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारी प्रत्याभूत गराउन एवम् सामूदायिक पूर्वाधारहरुको विकास मार्फत नागरिकको जीवनयापनमा सुधार ल्याउने उद्वेश्यले स्थानीयतहभित्र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ । प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७५ को दफा २(१) बमोजिम गाउँपालिकाले बेरोजगारको तथ्याङ्क अद्यावधिक गरेर, सुचीमा समावेश भएकाहरुलाई प्राथमिकिकरण गरी प्राथमिकता क्रम अनुसार, कामका लागि रोजगार कार्यक्रममा संलग्न गराई रोजगारी दिनुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा, कार्यालयले बेरोजगारको तथ्याङ्क अद्यावधिक गरेको छ । कामका लागी रोजगार कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि निर्देशिकामा उल्लेखित व्यवस्था अनुसार पूर्वाधार एवम् अन्य विकास निर्माणका लागि अधिकाँश योजना छनौट गरी सडक निर्माण कार्य गराउने गरी योजना कार्यान्वयन भएका छन् ।यस कार्यक्रम अन्तर्गत स्थानीय तहभित्रका वडाहरुमा सडक, नाला, निर्माण कार्य लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गरी यस वर्ष ५ वडा का १२५ जनालाई रोजगारी उपलव्ध गराई रु. ६४६३०००। खर्च गरेको छ । उक्त खर्चवाट लक्षित वर्गमा अल्पकालीन रोजगारी सृजना भए तापनि कामको दीगोपना तथा दीर्घकालीन रोजगारी सृर्जना भएको देखिंदैन ।	
३८			**समानीकरण पूँजिगततर्फ** **डिपिआर खर्च** : बजेट व्यवस्था भई कार्यान्वयन हुने आयोजानाको मात्र गुरुयोजना डीपीआर लगायतको अध्ययन गरी प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्दछ । यस स्थानीयल तहले यो वर्ष स्वीकृत बार्षिक कार्यक्रम अनुसार देहायबमोजिकको कार्य परमार्शदाताबाट गराइ प्रतिवेदन प्राप्त गरेको छ ।	

कार्य विवरण	पराशर्दाता	स्वीकृत रकम	खर्च रकम	अध्ययनबाट निर्धारण भएको लागत
गाउँपालकको पर्यटन गुरुयोजना	इन्डोजिनियम कन्सलटेन्ट	५०००००।	४९९८३९	
५ वेड अस्पतालको डिपिआर	इम्वार्क डिजाइनर्स एण्ड डेभलवमेन्ट प्राली	१५००००००	१५००००००	
मिक्वाखोला पदमार्ग	वाइ वि डिजाइनर्स	२००००००	१९९८९७०	
वडा न २ कार्यालय डिपिआर	राप्ती मेची इन्जिनियरिङ कन्सल्टे	५०००००	४९००००।	
जम्मा		४५००००००	४४८८८०९	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>३९</td><td></td><td></td><td>निर्माण कार्यको गुणस्तर
सार्वजनिक खरिद नियमावलीको नियम १११(१ङ) अनुसार सार्वजनिक निकायले खरिद सम्झौता कार्यान्वयन गर्दा गुणस्तर पक्षको निरिक्षण र परीक्षण गर्नुपर्दछ । कार्यालयले उपभोक्ता समिति मार्फत् निर्माण/कार्यान्वयन गराइएका योजनाको दिगोपनाका लागि सम्बन्धित उपभोक्ता समिति मार्फत आवश्यक व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।कार्यालयले निर्माण कार्यको गुणस्तर सुनिश्चितता गर्न विभिन्न निर्माण सामग्रीको प्रयोगशाला परीक्षण गर्ने/गराउने, ढुङ्गा र सिमेन्टको गाह्रो लगाउने तथा ढलानको कार्यको गुणस्तरका लागि प्रयोग हुने ग्यावियन तार, सिमेण्ट, मोटार तथा कंक्रिट क्यूब टेष्ट गराउने परिक्षण जस्ता कार्य गराएको पाइएन।यसले गर्दा निर्माण कार्यमा आवश्यक गुणस्तर कायम भएको सम्बन्धमा आश्वस्त हुन सक्ने अवस्था छैन।अतः नियमावली तथा सम्झौतामा उल्लेख भए अनुसार निर्माण कार्यको गुणस्तर सुनिश्चित गर्न गुणस्तर परिक्षणलाइ अनिवार्य गर्नु पर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>४०</td><td></td><td></td><td>बिमा गराउनुपर्ने
सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११२(१) मा दश लाख रुपैँयाभन्दा बढीको निर्माण कार्यमा निर्माण व्यवसायीले तोकिएको कुराको बिमा गराउनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । कार्यालयद्वारा संचालित दश लाख माथिका अधिकाँश निर्माण कार्यको सम्झौतामा बिमाको व्यवस्था गरेको छैन भने सम्झौतामा बिमाको व्यवस्था भएतापनि निर्माण व्यवसायीले बिमा गरेको प्रमाण पेश भएका छैनन्। निर्माण कार्यमा हुनसक्ने सम्भाव्य दुर्घटनाबाट हुन सक्ने क्षति न्यूनीकरणका लागथि अनिवार्य रुपमा संरचनाको विमा गरेर नियमावलीको व्यवस्था पालना गरिनुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>४१</td><td></td><td></td><td>बढी मुअकर भुक्तानी
कार्यालयबाट उपभोक्ता समितिसँग संझौता गरी भुक्तानी हुँदा निर्माण सामग्रीमा मूल्यअभिवृद्धि कर समेत समावेश भएकोमा निम्नानुसार भौनं र मितिमा उपभोक्ता समितिले विल भरपाइ पेश गर्दा विजक अनुसार कमको मूल्यअभिवृद्धि कर रकम तिरेको देखिएकोले असुल गर्नुपर्ने देखिएको रु
<table>
<tr><th>भौनं/मिति</th><th>योजना</th><th>भुक्तानी रकम</th><th>विजक रकम</th><th>बढी</th></tr>
<tr><td>५९।०७८.१.१५</td><td>दर्जन खोला लघु जलविद्युत योजना</td><td>172638</td><td>150628</td><td>22010</td></tr>
<tr><td>५८।०७८.१.१५</td><td>मिलनटोल खानेपानी निर्माण</td><td>38765</td><td>19614</td><td>19151</td></tr>
<tr><td>८५।०७८.३.१</td><td>बौद्ध साङ्गेछ्योलिन गुम्बा</td><td>16650</td><td>प्यान विल मात्रै</td><td>16650</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>57811</td></tr>
</table></td><td>५७,८११</td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	विवरण	बेरुजु रकम
४२			**ढुवानी खर्च** गाउँपालिका अन्तर्गत विभिन्न योजनाहरुको कार्यान्वयन गर्दा लागत अनुमानमा ढुवानी खर्च समेत समावेश गरी उपभोक्ता समितिसँग संझौता गरेकोमा ढुवानीको लागि समावेश गर्दा दर रेट, दुरी, वजन र ढुवानीको साधनको आधारमा तयार गर्नुपर्नेमा निम्नानुसारका योजनाहरुमा हचुवा मुल्याङ्कनको आधारमा तयार गरेको देखियो । यसल गर्दा ढुवानीमा भुक्तानी भएको रकम वास्तविक हो होइन भन्ने यकिन गर्न नसकिएकोले यसरी लेखेको खर्च नियमियत नभएको रु	२०७,२१२

भौनं/मिति	योजना	रकम
28।2077.11.26	धोत्रे खानेपानी योजना	20000
29।2077.11.26	भष्मे खानेपानी योजना	10000
30।2077.11.26	सगरमाथा आवि खेलमैदान	10000
36।2077.12.17	समावेशी महिला	5000
54।2077.12.19	पोयाक हाँडिखोला पुल उपभोक्ता समिति	65900
58।2077.01.15	मिलनटोल खानेपानी उपभोक्ता समिति	20000
74।2078.02.25	सुके खानेपानी निर्माण उपभोक्ता समिति	15000
73।2078.02.25	गोधुमा लघु जलविद्युत उपभोक्ता समिति	6474
78।2078.02.30	मलामीघर निर्माण	4000
84।2078.03.01	साङ्गेछ्योलिङ्ग गुम्बा निर्माण उपभोक्ता समिति	10000
96।2078.03.09	वडानं ३, ४, ५ र ९ को सामुदायिक भवन उपभोक्ता समिति	46850
122।2078.03.21	पापुङ ६ खानेपानी उपभोक्ता समिति	37571
136।2078.03.22	मोती उमावि ठूलो गेट उपभोक्ता समिति	10455

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय					बेरुजु रकम
				137।2078.03.23	फुङ्गफुङ्गे आवि रङ्गरोगन	8962		
						270212		
४३			**मुल्यअभिवृद्धि कर कट्टी** मूल्यअभिवृद्धि कर ऐन, २०५३ र नियमावली, २०५४ अनुसार मूल्यअभिवृद्धि करमा दर्ता भएका फर्मसँग कारोवार गर्दा मूल्यअभिवृद्धि कर लाग्ने रकमको ५० प्रतिशत कट्टी गर्नुपर्ने तथा आ०व० २०७८/७९ को बजेटले व्यवस्था गरे अनुसार २०७८ जेष्ठ १५ गतेपछि भुक्तानी गर्दा मूल्यअभिवृद्धि कर रकमको ३० प्रतिशत कट्टी गर्नुपर्ने प्रावधान रहेकोमा यस गाउँपालिकाको निम्न भौनं/मितिमा मूल्यअभिवृद्धि कर दर्तावालासँग कारोवार गर्दा उक्त नियमको पालना नगरी पुरै रकम भुक्तानी गरेको देखिएकोले कर समायोजन प्रमाण पेश गरी नियमित गर्नुपर्ने देखिएको रु					६४०,७८८

भौनं/मिति	फर्म	मुअकर रकम	कट्टी गर्नुपर्ने रकम
१४४।2078.03.24	पिङ्कि कन्स्ट्रक्शन	23090	6927
१४५।2078.03.24	पिङ्कि कन्स्ट्रक्शन	22959	6888
१४६।2078.03.24	पिङ्कि कन्स्ट्रक्शन	28703	8611
१४८।2078.03.24	पिङ्कि कन्स्ट्रक्शन	54947	16484
१५०।2078.03.24	पिङ्कि कन्स्ट्रक्शन	57422	17226
१५१।2078.03.24	पिङ्कि कन्स्ट्रक्शन	22866	6860
१५५।2078.03.25	मावोहाङ निर्माण सेवा	22843	6853
१५६।2078.03.25	मावोहाङ निर्माण सेवा	17195	5159
		45974	13792

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय						बेरुजु रकम
				१५७।2078.03.25	मावोहाङ निर्माण सेवा				
				१५८।2078.03.25	मावोहाङ निर्माण सेवा	34373	10312		
				१६२।2078.03.25	मावोहाङ निर्माण सेवा	28746	8623		
				१६६।2078.03.26	मावोहाङ निर्माण सेवा	22907	6872		
				१६७।2078.03.26	तमोर भ्याली निर्माण सेवा	57134	17140		
				१६८।2078.03.26	तमोर भ्याली निर्माण सेवा	34337	10301		
				१६९।2078.03.26	तमोर भ्याली निर्माण सेवा	33685	10106		
				१७०।2078.03.26	तमोर भ्याली निर्माण सेवा	57400	17220		
				१७१।2078.03.26	तमोर भ्याली निर्माण सेवा	17125	5137		
				१७२।2078.03.26	पहाडी निर्माण सेवा	45793	13737		
				१७६।2078.03.30	तमोर भ्याली निर्माण सेवा	38009	11402		
				१७७।2078.03.30	मावोहाङ निर्माण सेवा	34352	10305		
				१७।207७.११.१४	मावोहाङ निर्माण सेवा	57443	28721		
				३८।2078.१२.१७	मावोहाङ निर्माण सेवा	151580	75790		
				४०।2078.१२.१७	मावोहाङ निर्माण सेवा	57406	28703		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय						बेरुजु रकम
				५९।2078.०१.१५	मावोहाङ निर्माण सेवा	172638	86319		
				७१।2078.०२.२१	मावोहाङ निर्माण सेवा	169382	50814		
				७२।2078.०२.३१	मावोहाङ निर्माण सेवा	534955	160486		
							640788		
४४			**कोटेशन बाट खरिद** सार्वजनिक खरिद ऐन, 2063 को दफा 8 (2) मा खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धा सीमित हुने गरी टुक्रा टुक्रा पारी खरिद गर्नु हुँदैन भन्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले गाउँपालिकाको सडक योजना निर्माण तथा अन्य मालसामान खरिद गर्दा प्याकेज बनाइ लागत अनुमान तयार गरी प्रतिस्पर्धाको माध्यमबाट खरिद कार्य संचालन गर्नुपर्नेमा निम्नानुसार पटक पटक टुक्रा गरी खरिद कार्य गरेको पाइएकोले अनियमित देखिएको रु०						६,५५२,४८८

भौनं/मिति	कार्य	फर्म	भुक्तानी रकम
१४३।2078.03.2३	वडा कार्यालय व्यवस्थापन सामग्री खरिद	तमोरखोला बराल स्टोर्स	249537
१४४।2078.03.24	थुम्माखोला मोटरबाटो	पिङ्कि कन्स्ट्रक्शन	401416
१४५।2078.03.24	बगालेगाउँ धुसेनी मोटरबाटो	पिङ्कि कन्स्ट्रक्शन	249772
१४६।2078.03.24	हाङगुडे ÷ बैराखु मोटरबाटो	पिङ्कि कन्स्ट्रक्शन	199568
१४७।2078.03.24	हाङगुडे ÷ गुम्बाडाँडा मोटरबाटो	पिङ्कि कन्स्ट्रक्शन	499000
१४८।2078.03.24	सुब्वा टोल देखि भाङवारी मोटरबाटो	पिङ्कि कन्स्ट्रक्शन	399626
१५०।2078.03.२४	देउराली हाङगुडे भाङवारी सडक	पिङ्कि कन्स्ट्रक्शन	499132
			198564

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय						बेरुजु रकम
				१५१।2078.03.25	गुरुङवारी राईटोल सम्म मोटरबाटो	मावोहाङ निर्माण सेवा			
				१५६।2078.03.25	बेशीगाउँ देवेन्द्र थापा सम्म मोटरबाटो	मावोहाङ निर्माण सेवा	149467		
				१५७।2078.03.25	खैरेनी स्कुल थुम्मा सम्म मोटरबाटो	मावोहाङ निर्माण सेवा	398000		
				१५८।2078.03.25	पुर्नागाउँ बेशीगाउँ सम्म नयाँ ट्र्याक	मावोहाङ निर्माण सेवा	298781		
				१६२।2078.03.2५	वडा कार्यालय व्यवस्थापन	तमोरखोला बराल स्टोर्स	249876		
				१६६।2078.03.26	सुरुङदेन ÷ देग्मा जोड्ने सडक	मावोहाङ निर्माण सेवा	493627		
				१६८।2078.03.26	आदिवासी जनजाति सामुदायिक भवन	तमोर भ्याली कन्स्ट्रक्शन	298470		
				१६९।2078.03.26	छिपछिपे ल्याम ल्याम पंचेश्वरी बाटो	तमोर भ्याली कन्स्ट्रक्शन	292805		
				१७०।2078.03.2९	ल्यामल्याम ÷ काँडे जोड्ने सडक	साँवा कन्स्ट्रक्शन	498952		
				१७१।2078.03.26	पुजाचोक कौडे जोड्ने बाटो	तमोर भ्याली कन्स्ट्रक्शन	148860		
				१७२।2078.03.26	च्यानेडाँडा सम्म जाने मोटरबाटो	पहाडी निर्माण सेवा	398047		
				१७६।2078.03.30	फोकान्देन हुँदै बाघथला कृषि सडक	तमोर भ्याली कन्स्ट्रक्शन	330389		
				१७७।2078.03.30	पंचेश्वरी वारुमा मुल सडक	मावोहाङ निर्माण सेवा	298599		
							6552488		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४५			**जिन्सी हस्तान्तरण र दाखिला** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७६ को नियम ९५ अनुसार सरकारी कार्यालयको प्रयोजनको लागि प्राप्त भएका माल सामानहरुको मूल्य खुलाइ जिन्सि खातामा आम्दानी बाँध्नु पर्दछ । निम्न भौनं/मितिमा वडा कार्यालयहरुको लागि खरिद भएका मालसामानको रु ८४८५३६/÷ भुक्तानी भएतापनि सम्बन्धित वडा कार्यालयको जिन्सी खातामा हस्तान्तरण गरी आम्दानी बाँधेको नदेखिएकोले नियमानुसार आम्दानी बाँधी प्रमाण पेश गर्नुपर्ने देखिएको रु <table><tr><td>भौनं/मिति</td><td>प्रयोजन</td><td>सामान</td><td>रकम</td></tr><tr><td>४०।२०७७.१२.१७</td><td>स्वास्थ्य संस्था ल्यापटप खरिद</td><td>डेल आइ÷३ कम्प्युटर ६ थान, इप्सन प्रिन्टर ५ थान</td><td>498999</td></tr><tr><td>४८।२०७७.१२.१९</td><td>वडा कार्यालय हस्तान्तरण गर्नुपर्ने</td><td>३० थान डिजेल ड्रम</td><td>100000</td></tr><tr><td>१४३।२०७८.०३.२३</td><td>वडा कार्यालय व्यवस्थापन सामग्री खरिद</td><td>खानेपानी सामग्री</td><td>249537</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td>848536</td></tr></table>(उक्त बेरुजु रकम रु ४९९८३९ कार्यालयको च न. ३३४ मिति २०७८-१०-०४ को निर्णयानुसार प्रतिक्रियाबाट फस्र्योट गरिएको)	३४९,५३१
४६			**गाँउपालिका चालुतर्फः** **प्रशासकीय संगठन र कर्मचारी व्यवस्थापन** : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन,, २०७४ को दफा ८३ बमोजिम स्थानीय तहको कार्यबोझ, राजस्व क्षमता, खर्चको आकार र स्थानीय आवश्यकता समेतलाई ध्यानमा राखी कर्मचारी समायोजन भएपछि मात्र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणका आधारमा स्थानीय तहमा संगठन संरचना कायम हुने व्यवस्था छ।गाउँपालिकामा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सहित २९ दरबन्दी स्वीकृत रहेकोमा लेखापरीक्षण अवधि सम्म प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सहित १५ जना पदपूर्ती भएको देखिन्छ।लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार कार्य व्यवस्थापनका दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण मानिएका विभिन्न १८ पदहरु रिक्त रहेका छन्।दरबन्दी बमोजिम जनशक्तिको पूर्णता नहुँदा विषयगत कार्यक्रम सञ्चालन, सेवा प्रवाह तथा पालिकाको समग्र कार्य सम्पादनमा असर परेको स्थिति छ।तसर्थ रिक्त पदहरु यथाशक्य छिटो पूर्ति गरी सेवा प्रवाह प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४७			**सोझै खरिद** सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा ८ बमोजिम प्रतिस्पपर्धा सिमित हुने गरी खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै सार्वजनिक खरिद नियमावलीमा रु ५ लाखसम्मको खरिद कार्य सोझै खरिद गर्न सकिने रु ५ लाखभन्दा माथि रु २० लाखसम्म सिलबन्दी दरभाउपत्रबाट र सो भन्दा माथि बोलपत्रको माध्यमबाट खरिद गर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै सोझै खरिद कार्य गर्दा एक आर्थिक वर्षमा सिमाभन्दा बढिको खरिद गर्न नहुने एवं एउटा आपुर्तिककर्तासंग एक पटकभन्दा बढि सोझै खरिद गर्न नहुने उल्लेख छ । पालिकाले यो वर्ष पटक पटक गरी मसलन्द तथा कार्यालय समान खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धात्मक विधि नअपनाइ सोझै रु २१२४४३८। सामान खरिद गरेकोले कानुनको पालना नगरी सोझै खरिद गरेको नियससम्मत नदेखिएको रु	२,१२४,४३८
४८			**विद्यालय शिक्षा अनुदान** शिक्षा विभागबाट प्रकाशित कार्यक्रम कार्यन्वयन पुस्तिका २०७७।७८ को क्रियकलाप २.१५.११.६३६ मा साविक जिल्ला शिक्षा कार्यलयबाट अनुमति प्राप्त गरी संचालनमा रहेका र कुनै पनि दरवन्दी तथा राहात कोटा प्राप्त नगरेका विद्यालयलाइ शिक्षक व्यवस्थापनको लागि अनुदान दिने व्यवस्था छ । पालिकाले प्रस्तावीत सामुदायीक विभिन्न विद्यालयका निजी शिक्षक तथा वाल विकास सहयोगी शिक्षकको लागि रु ४३२२४०४। निकासा दिएको छ । गाउँपालिका अन्तर्गत विद्यालयमा शर्सत अनुदानबाट शिक्षकको तलव भत्तामा निकासा दिएकोले पालिकाले दिर्घकालीन महत्व राख्ने योजनामा बजेट विनियोजना गरी खर्च लेख्नु पर्नेमा विद्यालय शिक्षक दरवन्दी मिलान वेगर निजी शिक्षकको लागि निकासा दिएको छ। शिक्षक दरवन्दी र विद्यार्थि संख्याको आधारमा आवश्यक पर्ने भए प्रतिस्पर्धात्मक तवरले छनोट गरी शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि हुने गरेर मात्र निजी शिक्षक नियुक्त गर्नु पर्दछ । विद्यालयलाइ थप शिक्षक आवश्यक पर्ने फ्लास रिपोर्ट र स्विकृत शिक्षक दरवन्दी सहितको शिक्षक विद्यार्थि अनुपात विद्यार्थि संख्या, शिक्षक नियुक्तिको प्रमाण वेगर अनुदान खर्च लेखेको अनियमित देखिएको रु	४,३२२,४०४
४९			**वितरण गरेको भरपाइ नभएको** २९।०७७।९।१७ बाट वडा स्तरीय कार्यक्रम वडा न ५ को लागि पापुङ आलु विउ अनुदानमा वितरणको लागि ५३१५ के जि आलु खरिद गरी रु ५०००००।खर्च लेखेको छ । खरिद गरेको आलु वितरण गरेको भरपाइ नभएकोले सम्वन्धीत वडा कार्यालयबाट अनुदान पाउने किसान वा कृषक समुहको छनोट गरेको प्रमाण र आलुको विउ वुझेको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु	५००,०००

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>५०</td><td></td><td></td><td>महिला स्वयम सेवीकालाई प्रोत्साहन भत्ता
गाउँपालिका भित्र कार्यरत महिला स्वयम सेविकालाई सशर्त अनुदानबाट नेपाल सरकारले तोके अनुसारको प्रोत्साहन भत्ता भुक्तानी गरेको छ । पालिकाले पालिका मातहत रही काम गरी रहेका महीला स्वयम सेविकालाई थप सुविधा दिन आवश्यक देखेमा गाउँपालीकाको आन्तरिक स्रोत समेतलाइ विचार गरी सवैलाइ समान रुपले थप सुविधा दिने निर्णय गरी प्रोत्साहन भत्ता खर्च लेख्नु पर्नेमा वडा स्तरीय निर्णयबाट असमान तरिकाले प्रोत्साहन भत्ता खर्च लेखेको नियमसम्मत नदेखिएको रु
<table>
<tr><th>गो भौ न</th><th>लक्षीत समुह</th><th>वड न</th><th>प्रोत्साहन भत्ता वार्षिक भुक्तनी दर</th><th>जम्मा भुक्तानी रकम</th></tr>
<tr><td>११०।३।७</td><td>महिला स्वयम सेविका</td><td>३</td><td>७१४३।</td><td>१०००००।</td></tr>
<tr><td>११४।३।८</td><td>महिला स्वयम सेविका</td><td>४</td><td>१८३३३।</td><td>३३००००।</td></tr>
<tr><td>११५।३।८</td><td>महिला स्वयम सेविका</td><td>१, २</td><td>१२४४४।</td><td>१२४०००।</td></tr>
<tr><td>जम्मा</td><td></td><td></td><td></td><td>५५४०००।</td></tr>
</table></td><td>५५४,०००</td></tr>
<tr><td>५१</td><td></td><td></td><td>परामर्श खर्च
सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२ मा सार्वजनिक खरिद परामर्श सेवाको लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले गाउँपालिकाको पर्यटन गुरुयोजना निर्माणको लागि लागत अनुमान तयार गरी प्रस्ताव माग गर्नुपर्नेमा लागत अनामान तयार नगरी दररेट माग गरी इण्डोजिनस कन्सल्टेन्ट प्रा ली लाइ रु ४९९८३९। भुक्तानी दिएको छ । लागत अनुमान तथा सम्झौता वेगर खर्च लेखेको नियमसम्मत नदेखिएको रु
(उक्त बेरुजु कार्यालयको च न. ३३४ मिति २०७८-१०-०४ को निर्णयानुसार प्रतिक्रियाबाट फर्स्यौट गरिएको)</td><td></td></tr>
<tr><td>५२</td><td></td><td></td><td>क्यालेण्डर छपाई
१४६।०७८।३।२० सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ नियम ९७ मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राहीबाट १ करोड रुपैया सम्म लागत अनुमान भएको निर्माण कार्य वा सो सम्वन्धी सेवा सोही स्थानमा वसोवास गर्ने बासिन्दा र त्यस्तो सेवा उपभोग गर्ने समुदाय मात्र रहेको उभोक्ता समितिबाट गर्न सकिने व्यवस्था छ । पालिकाले क्यालेण्डर छपाइ कार्य वडा न ५ का क्यालेण्डर निर्माण उपभोक्ता समितिबाट गराई रु १०००००।भुक्तानी दिएको छ । उपभोक्ता प्रत्यक्ष संलग्न भइ श्रममुलक प्रविधिबाट योगदान हुन सक्ने कार्यमा उपभोक्ता समिति गठन गरी कार्य गर्नुपर्नेमा क्यालेण्डर छपाइ जस्तो नियमित प्रशासनिक कार्यमा उपभोक्ता समिति गठन गरी भुक्तानी गरेकोले नियमित नभएको रु</td><td>१००,०००</td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५३			**अन्य कार्यालयको खर्च** गाउँपालिकाको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमबाट इलाका प्रहरी कार्यालय दोभानको प्रतिक्षालय निर्माण गरेको विल भरपाइ राखी रु ३००००० ।खर्च लेखेको छ । पालिकाले आफनो कार्य क्षेत्रमा मात्र खर्च गर्नुपर्नेमा अन्य कार्यालयको खर्च लेखेकोले यस्तो खर्चमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५४			**लक्षित समुह खर्च** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ को उपदफा ४ अनुसार पालिकाहरुले आवद्यिक वार्षिक रणनीतिगत विषयको योजना बनाउदा मध्यकालिन तथा दीर्घकालिन प्रकृतिका आयोजनाहरुमा लगानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।त्यस्तै सोही ऐनको दफा २४ को उपदफा १० अनुसार पालिकाले स्थानीयस्तरका विकास आयोजनाको आवश्यक अध्ययन अनुसन्धान तथा प्रभाव मूल्याङ्कन कार्य गर्न सक्नेछ भनी व्यवस्था रहेको छ।कुनैपनि प्रकारका वितरणमूखी कार्यक्रम, सभा सम्मेलन वा गोष्ठिमा खर्च गर्न नपाइने व्यवस्था भएकोमा गाउँपालिकाले देहायका लक्षित समुहलाइ खाद्यान्न कपडा खरिद गरी वितरण गरेको छ ।वितरणमुखी कार्यक्रममा खर्च गरेकोले यस्तो कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	

गो भौ न	लक्षित समुह	वितरण गरेको विवरण	खर्च रकम
६७।०७७।१२।२	खोकलिङ ग्रामीण महिला उपभोक्त समिति	दिवस तथा सांस्कृत कार्यक्रम	१०००००।
५३।०७७।११।१६	वौद्ध धर्मालम्वी लोसार	कपडा खरिद	१०००००।
८५।१२।१८	जेष्ठ नागरीक	कपड वितरण	१४८४५६
८७।१२।१९	पञ्चेश्वरी मा वी	खेलकुद संचालन र पोशाक खरिद	५०००००।
१०९।३।७	अपाङ्ग उत्थान कार्यक्र	नगद वितरण	५०१०१
११२।३।८	चासोक तङनाम कर्यक्रम	चाडपर्व मानाउन खाजा	१२५०००।
विभिन्न मितिमा	वडा कार्यलयमा मनाउन	नारी दिवस ५ वडामा	५०००००।
२।९।१७	कृषक	तरकारी मिनीकट आलु वितरण	३४७०००।

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५५			**स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम** ७।०७८।३।२४ साँवा दलैचा जलविद्युत परीयोजनाको लागि टयुवलर पोल ५५वटा खरिद गरी रु ४३७५९९। खर्च लेखेको छ । खरिद गरेको उक्त पोल जडान नगरी मौज्दात रहेकोले उक्त पोलहरु जडान गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु	४३७,५९९
५६			**नम्स फरक** माङ्गेने याक धार्मिक पर्यटन पुर्वधार उपभोक्ता समितिसंग पर्यटन पुर्वाधारको कार्य रु १००००००।मा निर्माण गर्नको लागि २०७८।८।९ मा सम्झौता भएको छ । सम्झौता अनुसार निर्माण कार्य गरी भुक्तानी दिएकोमा Random Rubble stone Masonery 1:6 को दर रु १२३८८.८८ ले ३९.९५ घनमिटरको रु ४९४९२२।लेख्नु पर्नेमा रु ५४४८५३।लेखेकोले वढि खर्च लेखेको रु ४९९९६ उपभोक्ता समितिबाट असुल गर्नुपर्ने रु	४९,९९६
५७			**पेश्की** २३।०७८।३।३० साँवा माध्यमिक विद्यालयको २ कोठे भवन निर्माणको लागि रु १८०००००।पेश्की दिएकोमा आर्थिक वर्षको अन्त सम्म फस्यौट नभएकोले भवन निर्माण कार्य गरी पेश्की फस्यौट गर्नुपर्ने रु	१,८००,०००
५८			**धरौटी कट्टी नगरेको** सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को दफा १२३ को (३) मा खरिद कार्यमा बिल विजकको भुक्तानी गर्दा सार्वजनिक निकायले रिटेन्सन मनी वापत रनिङ वा अन्य बिल वा विजकमा उल्लिखित रकमको पाँच प्रतिशत रकम कट्टा गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ।तर पालिकाले सुनकोशी निर्माण सेवा प्रा ली लाइ रु २७१३७६४।भुक्तानी दिएकोम धरौटी रु १३५६८८।कट्टी गरी भुक्तानी दिनुपर्नेमा धरौटी कट्टी नगरेको रु	१३५,६८८

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५९			**भ्रमण खर्च** स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यले पाउने सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७५ तथा भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ बमोजिम कार्यालयको काममा कर्मचारी तथा पदाधिकारीलाई भ्रमण खर्च रु ४०४४९९०। भुक्तानी गर्दा देखिएका व्यहोराहरु देहाय बमोजिम छन् . • अधिकांश भ्रमणको उद्देश्य र स्पष्ट प्रयोजन कार्यालयकै कामका लागि भएको हो भनी सुनिश्चित हुने विश्वसनीय आधार नदेखिएको । • नियमानुसार भ्रमण अभिलेख खाता नरहेकाले पदाधिकारी तथा कर्मचारीको भ्रमण सम्बन्धी एकिकृत विवरण प्राप्त हुन नसकेको । • भ्रमण पश्चात् तोकिए बमोजिम भ्रमण प्रतिवेदन पेश नगरी अधिकांश भ्रमणको भ्रमण खर्च भुक्तानी गर्ने गरेको । • भ्रमणहरु कार्यालयसँग असम्बन्धित नगर/गाँउपालिका गएको जनाई सो वापतको खर्च भुक्तानी गर्ने गरेको । • स्पष्ट प्रयोजन बेगर कार्यालयको काम उल्लेख गरी वडा अध्यक्ष तथा सदस्य सहितका पदाधिकारीको ७ दिनको भ्रमण आदेश स्वीकृत गरी भुक्तानी गर्ने गरेको । अतः स्पष्ट प्रयोजन र उद्वेश्य बेगर अधिकांश ७ दिनको समयावधी राखी भ्रमण खर्च भुक्तानी गरेको अवस्थाबाट भ्रमण खर्च भुक्तानीमा दुरुपयोगको सम्भावना देखियो । त्यसैले तोकिएको कानुनी व्यवस्थाको पालना गर्दै भ्रमण खर्चमा हुन सक्ने अनियमितता र दुरुपयोग नियन्त्रण गर्न भ्रमण आदेश स्वीकृत गर्ने पदाधिकारीले ध्यान दिनुपर्दछ ।	
६०			**सामाजिक सुरक्षातर्फ** सामाजिक सुरक्षा कार्याक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ को १३ नाम दर्ता र नवीकरणबाट आगामी आर्थिक वर्षका लागि कायम हुन आएको लाभग्राहीको विवरण प्रत्येक स्थानीय तहले फागुन मसान्तभित्र विभागले सञ्चालनमा ल्याएको व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (एम.आई.एसं) मा अनिवार्य रुपमा प्रविष्टि गरी लगत अद्यावधिक गर्नुपर्नेमा सो प्रक्रिया पुरा नभएकोले यस तर्फ सुधारको लागि ध्यान जानुपर्दछ ।	
६१			**६१** सामाजिक सुरक्षा कार्याक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ को १६(घ) बैकिङ प्रणाली मार्फत सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणमा नगइसकेको स्थानीय तहको हकमा सम्बन्धित वडा समितिको रोहवरमा भत्ता रकम वितरण गर्नुपर्ने व्यवस्था सम्पुर्ण वडाहरुमा कार्यान्वयन भएको छैन ।	
६२			**६२** मृत्यु भएमा, बसाई सरी गएमा, एकल वा विधवा महिलाले विवाह गरेमा, बालबालिकाको हकमा पाँच बर्ष उमेर पूरा भएमा, नवीकरण नगरेमा, एक आार्थिक वर्षको कुनै पनि किस्ता रकम नबुझेमा वा बैङ्क मार्फत वितरण भएकामा लागातार उक्त वर्षसम्म खाता निष्क्रिय भएमा, अयोग्य व्यक्तिले भत्ता प्राप्त गरेको प्रमाणित भएको अवस्थामा लाभग्राहीको नाम सम्बन्धित स्थानीय तहले मूल अभिलेखबाट कट्टा गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा सामाजिक सुरक्षाको मुल अभिलेख तयार गरि पेश भएको छैन । लाभग्राहीको अद्यावधिक विवरणका आधारमा मात्र सामाजिक सुरक्षा भत्ता निकासा हुने व्यवस्था कडाइका साथ लागु गर्नु पर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
६३			अनुगमन तथा सम्परिक्षण	

अनुगमन तथा सम्परिक्षण

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन,२०७४ को दफा ८४ मा बेरुजू फर्स्योट गर्ने व्यवस्था रहेको छ ।सोही एनको दफा ८४(२)(घ) मा बेरुजू फर्स्योट गर्ने गराउने काम कर्तव्य प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको हुने व्यवस्था छ । यो वर्षको लेखापरीक्षणको क्रममा भई सम्परीक्षण भई गत बर्षसम्मको बाँकी बेरुजू निम्नानुसार रहेको छ । (रु.हजारमा)

गत वर्षसम्मको बेरुजू	यो वर्ष संपरीक्षण गरिएको बेरुजू	गत बर्षसम्मको बाँकी बेरुजू
(A)	(B)	(C=A-B)
१५२३४	१०१	१५१३३

यस वर्ष फछ्र्यौट भएको वेरुजुको स्थिति निम्नानुसार रहेको छ ।

सि.नं.	आ.व.	वेरुजु दफा नं.	वेरुजुको संक्षिप्त व्यहोरा	फछ्र्यौटको आधार				सम्परीक्षण
				असुली	प्रमाण	नियमित	पेश्की	
1.	२०७६।७७	२१	वढि भुक्तानी	९५२००				९५२००।
2.		४४	वढि भुक्कतानी	५७५९।				५७५९।
	जम्मा							100959

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
६४			अद्यावधिक वेरुजु यस गाँउपालिकाको २०७७।78 सम्मको फछ्यौट गर्न बाँकी बेरुजूको स्थिति देहायअनुसार रहेको छ (रु.हजारमा)	

गत वर्षसम्मको बाँकी बेरुजू (A)	यो वर्ष संपरीक्षण गरिएको बेरुजू (B)	यो वर्ष कायम बेरुजू (C)	संपरीक्षणबाट कायम बेरुजू (D)	अध्याविधक बाँकी बेरुजू (E=A-B+C+D)
१५१३३	०	५३९२०	०	69053